

Profesionālās pilnveides seminārs "Strādā vesels»

ERGO zīmējumi

Ivars Vanadziņš, Dr.med.,
Darba drošības un vides veselības institūts,
Rīgas Stradiņa universitāte
Kontakti: ivars.vanadzins@rsu.lv
Jelgava, 04.03.2104.

Vēsture un ideja

- Viens no biežākajiem komentāriem aptaujas anketās – lūgums un nepieciešamība pēc viegli lietojamiem un universāliem mācību materiāliem par ergonomiku
- Bieža problēma – tiek lietoti no interneta «novilkti» materiāli/attēli/foto utt, kuri ir ļoti dažādas kvalitātes un reizēm arī nepareizi
- Autortiesību jautājums?
- Lēmums – mēģināt radīt kaut ko pašiem...

lecere

- Veidot zīmējumu sērijas, kuras varētu izmantot nodarbināto apmācībām vai kā daļa no instruktāžām
- Veidot tos kā atsevišķus zīmējumus (zīmējumu sērija), kuras būtu pieejamas atsevišķi vai arī kā powerpoint prezentācijas – par atsevišķiem biežākajiem vai būtiskākajiem darbiem
- 2013.gadā – pirmie 30 darba veidi

Pirmie darba veidi

- Vispārējie principi dažādu priekšmetu/smagumu pārvietošanai – dažādiem veidiem (atsevišķi izdalot situācijas pārvietojot smagumu vienatnē/divatā):
  - » Kastes;
  - » Mucas (pilnas/tukšas);
  - » Baļķi/caurules;
  - » Spaiņi;
  - » Gari dēļi;
  - » Maisi u.c.

- Dažādu priekšmetu pārvietošana:
  - » Stumjot;
  - » Velkot utml.
- Dažādu priekšmetu novietošana/uzcelšana:
  - » Augstumā
  - » Tālu no nodarbinātā
- Specifiskie principi dažādu priekšmetu/smagumu pārvietošanai konkrētās nozarēs ar un bez palīglīdzekļiem:
  - » Veselības un sociālā aprūpe:
    - Pacientu pārvietošana uz/nogulas/nestuvēm;
    - Pacientu pārvietošana uz/no ratiņiem;
    - Pacientu pārvietošana uz/no vannas/baseina utml.;
    - Gultu klāšana u.tml.;

» Mazumtirdzniecībā:

- Preču izvietošana plauktos;
- Preču izvietošana saldētavās (dziļumā) u.tml.

» Lauksaimniecībā, piemēram:

- Siena paku pārvietošana;
- Spaiņu nešana u.tml.

» Būvniecībā,:

- Spaiņi;
- Maisi;
- Bloki;
- Armatūras stieņi;
- Caurules u.tml.,

» Darbs birojā:

- Papīra pakas;
- Lielās ūdens pudeles u.tml.:

- Atslodzes vingrinājumi pēc statistiskiem darba veidiem
  - » Pēc stāvēšanas
  - » Pēc sēdēšanas
  - » Pēc tupēšanas
  - » Pēc noliekšanās
- Atslodzes vingrinājumi pēc darbiem ar vienveidīgām kustībām
  - » Rokām,
  - » Kājām
  - » Mugurai
- Pareizas darba vietas iekārtošana birojā:
  - » Krēsla piemērošana;
  - » Monitora piemērošana;
  - » Galda iekārtošana;
  - » Izvietojuma telpā pielāgošana;
  - » Atslodzes vingrinājumi dažādiem muskuļiem un Acīm

Plāns

- Zīmējumi ir gatavi
- Tiek likti MS Powerpoint prezentācijā ar paskaidrojumiem
  - » Jāpārbauda un jāpārdomā, jānotestē vai ir saprotami
  - » Veidoti pavisam vienkārši, lai būtu viegli pielāgojumi uzņēmumu prezentācijām
- Būs pieejami apmēram 1-2 nedēļu laikā www.stradavesels.lv
- Nekādu autortiesību ierobežojumu
- Nākotnē – pārskatīt kādi vēl darba veidi nepieciešami
- Veidot īsas animācijas filmiņas (~ 15-30 sek) par biežākajiem darba veidiem

Kastes pārvietošana

STRĀDĀ VESELS

1.Solis

Pieiet kastei pēc iespējas tuvāk, turēt muguru taisnu, pietuptions un satvert kasti

STRĀDĀ VESELS

2.Solis

Muguru turēt taisni, kasti tuvu ķermenim,
celt «ar kājām»

STRĀDĀ VESELS

3.Solis

let uz plaukta pusi turot kasti tuvu ķermenim, muguru taisni

STRĀDĀ VESELS

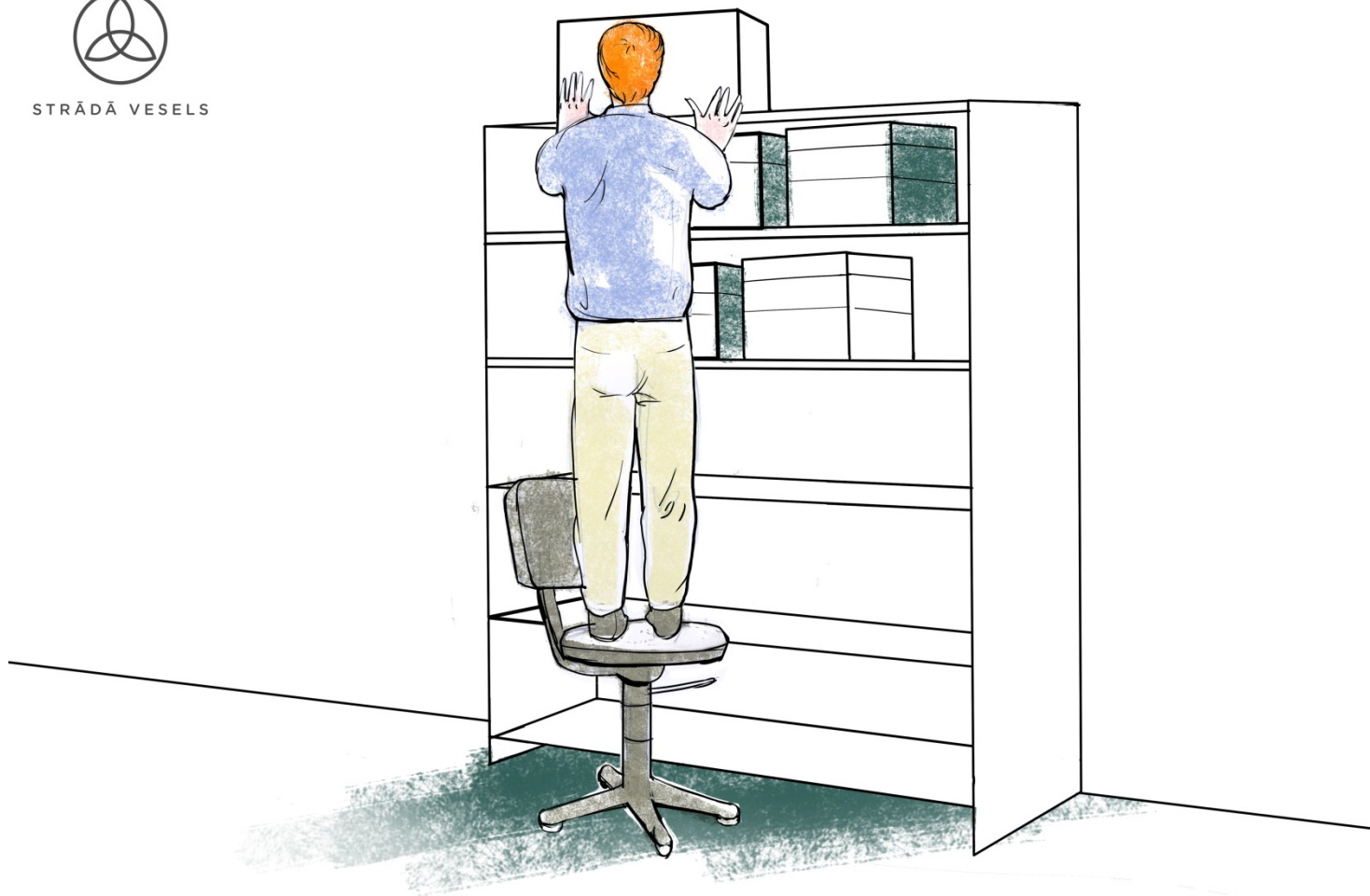

4.Solis

Ielikt kasti plauktā, sperot soļus un turot kasti pēc iespējas tuvāk ķermenim

STRĀDĀ VESELS

Nekad NEDARI šādi!

Maisa parcelšana no zemes

STRĀDĀ VESELS

1.Solis

Pieiet tuvu maisam klāt, vienu kāju novietot uz priekšu, ar vienu roku atbalstīties pret priekšā esošās kājas augšstilbu. muguru turēt taisnu

STRĀDĀ VESELS

Balstoties pret augšstilbu, pietuities,
aizmugurē esošā kāja balstās pret grīdu

2.Solis

STRĀDĀ VESELS

Satvert maisu aiz viena gala,
muguru turēt taisnu

3.Solis

STRĀDĀ VESELS

Pacelt maisa galu ar abām rokām, muguru turēt taisnu

4.Solis

STRĀDĀ VESELS

Pārvietot rokas, lai turētu maisu pie pretējiem stūriem

5.Solis

STRĀDĀ VESELS

Pacelt maisu, muguru turēt taisnu

6.Solis

STRĀDĀ VESELS

Uzlikt maisu uz priekšā esošās kājas

7.Solis

STRĀDĀ VESELS

Satvert maisu no apakšas

8.Solis

Maisa pacelšana no kaudzes

STRĀDĀ VESELS

Pieiet maisam pēc iespējas tuvāk, muguru turēt taisnu, satvert maisu

1.Solis

STRĀDĀ VESELS

Pacelt maisu un turēt tuvu ķermenim

2.Solis

STRĀDĀ VESELS

let vajadzīgajā virzienā turot maisu
tuvu ķermenim, muguru taisnu

3.Solis

STRĀDĀ VEELS

4.Solis

Nostāties ar skatu maisa pārvietošanas virzienā, nedaudz ietupties ceļos, muguru taisnu

STRĀDĀ VESELS

Iztaisnojot kājas uzlikt maisu uz plaukta

6.Solis